

Βαθμός
Επισμηνίας
Υπηρεσία / Μοίρα
Αεροσκάφος
Henschel Hs 126K-6

Βαθμός
Επισμηνίας
Υπηρεσία / Μοίρα
23η Μοίρα Διώξεως
Αεροσκάφος
PZL P.24F/G

Βαθμός
Επισμηνίας
Υπηρεσία / Μοίρα
24η Μοίρα Διώξεως
Αεροσκάφος
Bloch MB.151

Ο Φόρος Αίματος των Ιπταμένων Υπαξιωματικών και Αξιωματικών εξ Υπαξιωματικών του Β'ΠΠ.

76 χρόνια μετά την εμπλοκή της χώρας μας στο Β'ΠΠ παραμένει άγνωστη στο ευρύ κοινό, ακόμα και στα στελέχη της ΠΑ, η θυσία των ιπταμένων αεροπόρων υπαξιωματικών και αξιωματικών εξ Υπαξιωματικών που έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα.

Από τους 138 ιπτάμενους αεροπόρους που πολέμησαν γενναία σε όλα τα πεδία των μαχών και έπεσαν υπέρ πατρίδος οι 100 εισήλθαν στις τάξεις της ΠΑ ως υπαξιωματικοί.

Συγκεκριμένα 30 κατατάχθηκαν ως κληρωτοί, έφεδροι ή εθελοντές σμηνίτες, 27 ήταν απόφοιτοι του ΙΙ τμήματος υπαξιωματικών της σχολής αεροπορίας, 15 ήταν απόφοιτοι του Ι τμήματος αξιωματικών της σχολής Αεροπορίας, 15 ήταν της σχολής εφέδρων αξιωματικών Σύρου, Θεσσαλονίκης και Κερκύρας που κατατάχθηκαν στην ΠΑ με το βαθμό του Αρχισμηνία, 6 ήταν της Στρατιωτικής Σχολής Αεροπορίας, 3 με μετάταξη από το Ναυτικό, και 4 από τη Σχολή Αεροπορίας του 1931.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το 1940, μετά την κήρυξη του πολέμου, εκδόθηκε ο Αναγκαστικός Νόμος 1703/3-12-40 «Περί αναστολής λειτουργίας της Σχολής Αεροπορίας (ΣΑ) και ιδρύσεως Εκπαιδευτικού Κέντρου Ιπταμένων (ΕΚΙ)». Το νομοθέτημα αυτό μεταξύ των άλλων καθόρισε ότι «Οι απόφοιτοι του Κέντρου να ονομάζονται έφεδροι σμηνίτες ιπτάμενοι με ανάλογη ειδικότητα, χειριστή ή πληρώματος». Οι μαθητές της πρώτης και της δεύτερης τάξης της ΣΑ και των δύο Τμημάτων, Ι (9^{ης} και 10ης σειράς αξιωματικών) και ΙΙ (5^{ης} και 6ης σειράς υπαξιωματικών) να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους στο νέο Κέντρο και μετά την αποφοίτησή τους να ονομαστούν Αρχισμηνίες και Σμηνίες αντίστοιχα.

Όλοι τους πολέμησαν με απaráμιλλο θάρρος και ηρωισμό και έθεσαν τις βάσεις της σύγχρονης Πολεμικής Αεροπορίας. Η ΠΑ τη δεκαετία του 1930 ήταν στα σπάργανα και ξεκίνησε να γράφει, λαμπρές σελίδες δόξας, ηρωισμού και προσφοράς προς την πατρίδα πολεμώντας ισχυρούς και υπέρτερους αντιπάλους. Δεν είχε την πολυτέλεια να οργανωθεί αποτελεσματικά ως όπλο. Σχεδόν με την ίδρυσή της το 1931 κλήθηκε να πολεμήσει πλάι στα εμπειροπόλεμα σώματα του στρατού ξηράς και του ναυτικού που συνέθεταν έως τότε τις ΕΔ της χώρας.

Παρόλα αυτά οι Έλληνες αξιωματικοί και υπαξιωματικοί αεροπόροι με πίστη ακλόνητη και αφοσίωση στο ιερό καθήκον της ιστορικής κληρονομιάς του έθνους, με ελλιπή ή και στοιχειώδη εκπαίδευση και με πενιχρά μέσα πολέμησαν λυσσαλέα τον εχθρό και κατάφεραν συντριπτικά πλήγματα στην ισχύ του καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό το έπος του 40. Χρησιμοποίησαν το

αεροπλάνο ακόμα και ως καμικάζι αναπτερώνοντας το ηθικό του λαού και προκαλώντας το θαυμασμό εχθρών και «φίλων».

Την 2α Νοεμβρίου 1940 μια αρχικά άνιση (αριθμητικά) μάχη μετατρέπεται σε εποποιία. Σε αυτό το γεγονός συμβάλλει η πράξη του Υποσμηναγού Μαρίνου Μητραλέξη, ο οποίος αφού έχει "αδειάσει" τα πυρομαχικά του πάνω στο τρικινητήριο ιταλικό βομβαρδιστικό, δεν αρκείται σε αυτό (καθώς δεν καταρρίπτεται) και προβαίνει σε εμβολισμό, καταστρέφοντας το πηδάλιο της "ουράς" του ιταλικού βομβαρδιστικού, χρησιμοποιώντας την έλικα του αεροσκάφους του. Το ιταλικό σκάφος μπαίνει σε περιδίνηση και συντρίβεται στο έδαφος. Το εκπληκτικό αυτό περιστατικό γίνεται αμέσως γνωστό στον ελληνικό και ξένο τύπο, ανεβάζει στα ύψη το ηθικό και την υπερηφάνεια της Αεροπορίας μας.

Στις 18 Νοεμβρίου 1940 ο Επισμηνίας χειριστής, Γρηγόριος Βαλκανάς ενεπλάκη σε αερομαχία με Ιταλικά αεροπλάνα διώξεως στην περιοχή Ιβάν της Αλβανίας, ΒΑ της Κορυτσάς. Όταν εξαντλήθηκαν όλα τα πυρομαχικά του, έπεσε με το αεροπλάνο του πάνω σε ένα ιταλικό καταδιωκτικό με αποτέλεσμα και τα δύο αεροπλάνα μαζί με τα πληρώματά τους να πιάσουν φωτιά και να καούν. Σύμφωνα με την μαρτυρία του Μοιράρχου του, Επισμηναγού Γρηγόριου Θεοδωρόπουλου, ο Βαλκανάς θέλοντας να μιμηθεί το κατόρθωμα του Μαρίνου Μητραλέξη, μετά την εξάντληση των πυρομαχικών του, έπεσε πάνω σε Ιταλικό βομβαρδιστικό, σύγκρουση από την οποία δεν υπήρχαν επιζώντες.

Είχαν προηγηθεί στις 30 Οκτωβρίου 1940 η θυσία του Υποσμηναγού πυροβολητή Ευάγγελου Γιάνναρη, πρώτου πεσόντα αξιωματικού του Β'ΠΠ και την ίδια μέρα η θυσία του χειριστή Υποσμηναγού, Λάζαρου Παπαμιχαήλ και του πυροβολητή Επισμηνία, Γεμενετζή Κωνσταντίνου, πρώτου πεσόντα μονίμου υπαξιωματικού του Β'ΠΠ.

Από την έναρξη του πολέμου έως και τη λήξη των επιχειρήσεων του 1940-1941 από τους 52 πεσόντες ήρωες αεροπόρους οι 34 ήταν υπαξιωματικοί ή αξιωματικοί προέλευσης υπαξιωματικών. Ξεχωριστή θέση στον πάνtheon των ηρώων κατέχει ο Επισμηνίας Γεώργιος Μόκκας καθώς υπήρξε ο μοναδικός Έλληνας πιλότος που κατέρριψε γερμανικό βομβαρδιστικό «Στούκας» και ο τελευταίος νεκρός αεροπόρος κατά τις επιχειρήσεις του 1940-41 που έπεσε στην τελευταία και πιο μεγαλειώδη αερομαχία στον ελληνικό ουρανό που έμεινε στην ιστορία σαν η «Αερομαχία των Τρικάλων».

Κατά τη διάρκεια της κατοχής 18 αεροπόροι εκτελέστηκαν για την αντιστασιακή τους δράση από τους Γερμανούς, σχεδόν όλοι Υπαξιωματικοί. Ξεχωριστή μορφή ο Αντισμήναρχος επ' ανδραγαθία Κωνσταντίνος Περρίκος ο οποίος ενεγράφη στις 19.5.1926 στη δύναμη της Στρατιωτικής Σχολής Αεροπλοΐας. Στις 27.1.1927 ήταν πτυχιούχος οδηγός αεροπόρος, Λοχίας. Λόγω των γυμνασιακών του σπουδών την 31/3/1932 προήχθη σε Ανθυποσμηναγό. Εκτελέσθηκε στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής την 4/2/1943. Προ της εκτελέσεώς είπε τα εξής προς τους παριστάμενους Γερμανούς:

«Δεν αισθάνομαι τίποτα εναντίον σας. Εσείς κάνατε το καθήκον σας. Ομοίως έκανα κι εγώ το δικό μου. Είμαι Έλληνας αξιωματικός της Αεροπορίας-Υποσμηναγός. Σας ευχαριστώ πολύ». Οι παριστάμενοι Γερμανοί αξιωματικοί εχαιρέτισαν άπαντες στρατιωτικώς. Ολίγον προ της εκτελέσεώς του ανεφώνησε «Ζήτω η Ελλάς!».

Αξιωματικοί και υπαξιωματικοί όλων των προελεύσεων και κατηγοριών είπαν για άλλη μια φορά στους επίδοξους κατακτητές «Μολών Λαβέ» και δαφνοστεφανώθηκαν ηρωικώς μαχόμενοι υπέρ πατρίδος και ελευθερίας «τοis κείνων ρήμασι πειθόμενοι». Δυστυχώς οι περισσότεροι απ' αυτούς δεν τιμήθηκαν από την πολιτεία ανάλογα με το τίμημα της προσφορά τους προς την πατρίδα.

Στις 27/09/2015 έγιναν τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα, Μονίμου Υπαξιωματικού, από τον υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Πάνο Καμμένο ο οποίος δήλωσε σχετικά: *«ο ανδριάντας, που σήμερα έχω την τιμή να αποκαλύψω αποτελεί ελάχιστο φόρο τιμής στον Έλληνα Υπαξιωματικό. Στον αφανή αυτό ήρωα που με πνεύμα αυταπάρνησης και αγνού πατριωτισμού υπηρετεί την πατρίδα μας και δίνει έναν καθημερινό αγώνα για την προάσπιση των εθνικών μας συνόρων».*

κ. Υπουργέ, ο Έλληνας υπαξιωματικός δεν είναι μια αφηρημένη έννοια σαν την Ελληνίδα Μάνα για να του στήνουμε ανδριάντες και να τον τιμούμε εν καιρώ ειρήνης. Υπηρετεί την πατρίδα «εργαζόμενος» και είναι έτοιμος, όταν κληθεί, να φανεί αντάξιος των ηρωικών προγόνων του. Η πολιτεία οφείλει να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της απέναντί του στηρίζοντας το έργο του. Δεν είναι δυνατόν αξιωματικοί εξ' υπαξιωματικών που πολέμησαν το 1974 στην Κύπρο να μην έχουν πάρει «Ξίφος». Το «Ξίφος» αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της τιμής που συνοδεύει τη στολή του Αξιωματικού και πρέπει να επιδίδεται, άμεσα και άσχετα από προέλευση, σε όσους έχουν την τιμή να τη φορέσουν. Έστω και τώρα, καθώς πολλοί από τους πολεμιστές του 1974 έχουν ήδη φύγει από τη ζωή, ας κάνει το ελάχιστο χρέος προς αυτούς η πολιτεία.

Κατά την ταπεινή άποψη του γράφοντα όπως δεν υπάρχει ανδριάντας μονίμου αξιωματικού, κατ' αντιστοιχία, δεν μπορεί να υπάρχει και ανδριάντας μονίμου Υπαξιωματικού. Όλοι οι μόνιμοι υπαξιωματικοί που έπεσαν υπέρ πατρίδος σε όλους τους μεγάλους αγώνες του έθνους, από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους, έχουν ονοματεπώνυμο που περιβάλει δάφνινο στεφάνι και κοσμεί τα βιβλία της Ελληνικής ιστορίας, ούτε αφανείς είναι ούτε άγνωστοι. Είναι καιρός πλέον η πολιτεία να κάνει το χρέος της τουλάχιστον στον πρώτο ιπτάμενο πεσόντα υπαξιωματικό του έπους του 40, Επισμηνία Κωνσταντίνο Γεμενιτζή, στήνοντας την προτομή του στη γενέτειρά του, Θεσσαλονίκη. Ανάλογη προτομή πρέπει να στηθεί στη γενέτειρα, Σιδηρόκαστρο Σερρών, του ιπταμένου Επισμηνία, Γεώργιου Μόκκα, τελευταίου νεκρού αεροπόρου κατά τις επιχειρήσεις του 1940-41.

Είναι το ελάχιστο χρέος τιμής και αναγνώρισης του Ελληνικού κράτους σε αυτούς που συνέχισαν να γράφουν τις χρυσές σελίδες πανάρχαιων αξιών και ιδανικών του έθνους δίνοντας τη ζωή τους για την πατρίδα.

Ιερή παρακαταθήκη αποτελεί για όλους όσους φορούν την τιμημένη στολή του Έλληνα αεροπόρου ο αλτρουισμός, η συναδελφική αλληλεγγύη, το

αξεπέραστο ομαδικό πνεύμα και η ανδρεία που επέδειξαν στα πεδία των μαχών για να δηλώσει ο Τσώρτσιλ «στο εξής δεν θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, αλλά ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Τιμή και δόξα σε όλους τους Αξιωματικούς, Αξιωματικούς εξ' Υπαξιωματικών, Υπαξιωματικούς, έφεδρους Αξιωματικούς-Υπαξιωματικούς και Σμηνίτες για τη μεγάλη προσφορά τους προς την πατρίδα και το έθνος.

Σγος ε.α. Κων/νος Λιούτας
Πρόεδρος ΕΑΑΑ/Παραρτήματος Λάρισας

ΓΕΜΕΝΕΤΖΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ του Δημητρίου

Βαθμός

Επισμηνίας

Υπηρεσία / Μοίρα

Αεροσκάφος

Henschel Hs 126K-6

Βιογραφικό Σημείωμα

Γεννήθηκε το 1919 στη Θεσσαλονίκη.

Τον Σεπτέμβριο του 1936 κατατάχθηκε στη Σχολή Αεροπορίας (Τμήμα Υπαξιωματικών χειριστών). Αποφοίτησε τον Σεπτέμβριο του 1938 με τον βαθμό του Σμηνία.

Εξαφανίστηκε στις 30 Οκτωβρίου 1940 επιβαίνοντας σε αεροπλάνο Henschel του 3/1 Σμήνους Στρατιωτικής Συνεργασίας στο οποίο επέβαινε ως πυροβολιτής μαζί με τον Υποσμηναγό Παπαμιχαήλ Λάζαρο ως χειριστή, κατά την εκτέλεση αποστολής αναγνωρίσεως, στην περιοχή Σμόλικα (τομέας ΤΣΔΜ Πίνδου) μετά από αερομαχία με ιταλικά καταδιωκτικά Fiat-CR 32.

Βαθμός

Επισμηνίας

Υπηρεσία / Μοίρα

23η Μοίρα Διώξεως

Αεροσκάφος

PZL P.24F/G

Βιογραφικό Σημείωμα

Γεννήθηκε το 1916 στους Χράνους Αρκαδίας.

Τον Αύγουστο του 1936 κατατάχθηκε στο Τμήμα Υπαξιωματικών της Σχολής Αεροπορίας. Αποφοίτησε τον Σεπτέμβριο του 1938 με τον βαθμό του Σμηνία και ειδικότητα χειριστή.

Στις 18 Νοεμβρίου 1940, κατά την εκτέλεση διατεταγμένης αποστολής περιπολίας με αεροπλάνο PZL (Δ123) της 23ης Μοίρας Διώξεως, ενεπλάκη σε αερομαχία με ιταλικά αεροπλάνα διώξεως στην περιοχή Ιβάν της Αλβανίας, ΒΑ της Κορυτσάς. Όταν εξαντλήθηκαν όλα τα πυρομαχικά του, έπεσε με το αεροπλάνο του πάνω σε ένα ιταλικό καταδιωκτικό με αποτέλεσμα και τα δύο αεροπλάνα μαζί με τα πληρώματά τους να πιάσουν φωτιά και να καούν.

Δεύτερη περίπτωση εμβολισμού πιθανολογείται ότι ήταν η τελευταία αποστολή με P.24 (23η Μοίρα), του Σμηνία Βαλκανά Γρηγόριου (18/11/1940), κατά την οποία έχασε τη ζωή του. Σύμφωνα με την μαρτυρία του Μοιράρχου του, Επισμηναγού Γρηγόριου Θεοδωρόπουλου, ο Βαλκανάς θέλοντας να μιμηθεί το κατόρθωμα του [Μαρίνου Μητρολέξη](#), μετά την εξάντληση των πυρομαχικών του, έπεσε πάνω σε ιταλικό βομβαρδιστικό, σύγκρουση από την οποία δεν υπήρχαν επιζώντες.

ΜΟΚΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ του Βασιλείου

Βαθμός

Επισμηνίας

Υπηρεσία / Μοίρα

24η Μοίρα Διώξεως

Αεροσκάφος

Bloch MB.151

Βιογραφικό Σημείωμα

Γεννήθηκε το 1917 στο Σιδηρόκαστρο Σερρών.

Τον Οκτώβριο του 1935 εισήλθε στο Τμήμα Υπαξιωματικών Χειριστών της Σχολής Αεροπορίας και αποφοίτησε τον Σεπτέμβριο του 1937 με τον βαθμό του Σμηνία.

Σκοτώθηκε στις 15 Απριλίου 1941 κατά τη διάρκεια αερομαχίας με γερμανικά αεροσκάφη διώξεως, λόγω καταρρίψεως του αεροσκάφους του Bloch MB.151 της 24ης Μοίρας Διώξεως βόρεια των Τρικάλων.

Ο Μόκκας υπήρξε ο τελευταίος νεκρός αεροπόρος κατά τις επιχειρήσεις του 1940-41, που έπεσε στην τελευταία και πιο μεγαλειώδη αερομαχία στον ελληνικό ουρανό.